

Nr 10

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt; given Stockholms slott den 10 januari 1969.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås i enlighet med vad som förutskickats i finansplanen en höjning av den årliga fordonsskatten för registrerade släpvagnar med en totalvikt om 11 000 kg eller däröver.

Genom den föreslagna höjningen beräknas statens inkomster öka med ca 40 milj. kr. för helt år räknat.

De nya bestämmelserna avses träda i kraft den 1 januari 1970.

Förslag
till
Förordning
om ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt

Häri genom förordnas, att 5 § förordningen den 2 juni 1922 om automobils katt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

5 §.

Skatt utgår — — — automobilens tjänstevikt;

e) för släpvagn:
om totalvikten understiger ettusen kilogram, med etthundratjugu kronor;

om totalvikten uppgår till ettusen men icke ettusenfemhundra kilogram, med etthundraåttio kronor;

om totalvikten uppgår till ettusenfemhundra men icke tvåtusen kilogram, med tvåhundrafyrtio kronor;

om totalvikten uppgår till tvåtusen men icke tretusen kilogram, med trehundra sextio kronor;

om totalvikten uppgår till tretusen men icke femtusen kilogram, med sexhundra kronor;

om totalvikten uppgår till femtusen men icke åttatusen kilogram, med åttahundrafyrtio kronor;

om totalvikten uppgår till åttatusen men icke elvatusen kilogram, med ettusenåttio kronor;

om totalvikten uppgår till elvatusen men icke fjortontusen kilogram, med *ettusentrehundratjugu* kronor; samt

om totalvikten uppgår till fjortontusen *kilogram eller mera, med ettusenåttahundra* kronor.

e) för släpvagn:

om totalvikten understiger ettusen kilogram, med etthundratjugu kronor;

om totalvikten uppgår till ettusen men icke ettusenfemhundra kilogram, med etthundraåttio kronor;

om totalvikten uppgår till ettusenfemhundra men icke tvåtusen kilogram, med tvåhundrafyrtio kronor;

om totalvikten uppgår till tvåtusen men icke tretusen kilogram, med trehundra sextio kronor;

om totalvikten uppgår till tretusen men icke femtusen kilogram, med sexhundra kronor;

om totalvikten uppgår till femtusen men icke åttatusen kilogram, med åttahundrafyrtio kronor;

om totalvikten uppgår till åttatusen men icke elvatusen kilogram, med ettusenåttio kronor;

om totalvikten uppgår till elvatusen men icke fjortontusen kilogram, med *ettusenåttahundra* kronor;

om totalvikten uppgår till fjortontusen *men icke sjuttontusen kilogram, med tvåtusenfemhundratjugu* kronor;

¹ Senaste lydelse av 5 § se 1967: 38.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

om totalvikten uppgår till sjuttotusen men icke tjugutusen kilogram, med tretusentvåhundrafyrtio kronor;

om totalvikten uppgår till tjugutusen men icke tjugufemtusen kilogram, med tretusenniöndrasextio kronor;

om totalvikten uppgår till tjugufemtusen men icke trettiotusen kilogram, med femtusensfyrahundra kronor;

om totalvikten uppgår till trettiotusen men icke trettiofemtusen kilogram, med sextusenåttahundrafyrtio kronor;

om totalvikten uppgår till trettiofemtusen men icke fyrtiotusen kilogram, med åttatusentvåhundraåttio kronor; samt

om totalvikten uppgår till fyrtiotusen kilogram eller mera, med niotusensjuhundratjugu kronor.

Det åligger ————— av skatten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1970.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 10 januari 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *höjning av fordonsskatten på släpvagnar* och anför.

I finansplanen har jag uttryckt min avsikt att föreslå en höjning av den årliga fordonsskatten för tyngre släpvagnar med en totalvikt om 11 000 kg eller mera.

Enligt förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt skall skatt årligen erläggas för personbilar, lastbilar, bussar, släpvagnar och motorcyklar, som är registrerade här i riket. Från skattskyldigheten gäller vissa undantag.

För personbilar, lastbilar och bussar utgår dels en grundavgift om 165 kr., dels en tilläggsavgift som varierar med fordonets tjänstevikt. Skatten på släpvagnar utgår i förhållande till fordonets totalvikt enligt en indelning i nio skatteklasser och utgör lägst 120 och högst 1 800 kr. Sistnämnda skattesats gäller för släpvagnar med en totalvikt om 14 000 kg eller mera.

Ordinarie uppbörd av skatten sker årligen under tiden den 10 februari—den 4 mars. Fr. o. m. innevarande år kan skattskyldig för bil eller släpvagn erhålla anstånd med betalning av skatten, om denna överstiger 1 500 kr. Bestämmelserna om anstånd innebär att skatten kan få erläggas genom högst fyra delbetalningar under året. De möjligheter som i övrigt föreligger till anstånd med betalning av fordonsskatten framgår av kungörelsen den 9 november 1956 (nr 556) om anstånd i vissa fall med erläggande av automobilskatt (senast ändrad 1968: 488).

En generell uppräknig av den årliga fordonsskatten skedde med verkan fr. o. m. år 1968. Därigenom anpassades skattesatserna till de förändringar i penningvärdet som ägt rum efter år 1954, då skattesatserna senast fastställdes.

F. n. utreder vägkostnadsutredningen frågan om vägtrafikens kostnads-

ansvar och därmed sammanhängande problem och bilskatteutredningen ser över vägtrafikbeskattningen. Utredningarnas uppdrag är omfattande och deras arbete pågår fortfarande. Med hänsyn härtill vill jag inte nu lägga fram några mera genomgripande ändringsförslag på fordonsbeskattningens område. I ett avseende anser jag dock påkallat att föreslå en ändring redan nu, nämligen i fråga om den årliga skatten på släpvagnar.

I samband med den höjning av skattesatserna som skedde år 1954 (prop. 1954: 112, BeU 45, rskr 277) utökades antalet viktklasser för släpvagnar med tre och nya skattesatser fastställdes för släpvagnar med totalvikt om 8 000 kg eller mera. Den påbyggnad av skatteklasserna som då skedde bör ses mot bakgrunden av dels det då befintliga och under en femårsperiod framåt beräknade antalet släpvagnar, dels det vid den tiden dimensionerade vägväsendet. I dag är situationen i dessa avseenden helt förändrad. Antalet släpvagnar inklusive påhängsvagnar har sålunda mer än fyrdubblats sedan år 1952 och utgör nu omkring 100 000. Härav kan ca 16 000 beräknas ha en totalvikt över 14 ton. Den närmare fördelningen av dessa fordons totalvikt är inte känd. En uppskattning ger emellertid anledning anta att huvuddelen ligger inom intervallet 14—25 ton. Ett stort antal släpvagnar är, fullt utnyttjade, ännu tyngre.

Även vägnätet har undergått väsentliga förändringar sedan början av 1950-talet. Medan riksvägarnas standard tidigare bara i mycket liten omfattning medgett utnyttjande av högre axel- och boggitryck, är i dag ca 81 % av riksvägarna upplåtna för trafik med 10 tons axeltryck och 16 tons boggitryck. Denna förändring av vägnätets kapacitet har medfört en kraftig ökning av tung trafik på vägarna samtidigt som vägslitage till följd härav ökat väsentligt.

Det vägslitage som en lastbil utövar, jämfört med det slitage som efterföljande släpvagn förorsakar, kan bedömas vara i huvudsak lika, om båda fordonen har samma vikt. Fordonsskatten för dragfordonet är emellertid f. n. avsevärt högre än den för släpvagnen. Sålunda utgör skatten för en lastbil med en totalvikt om 20 000 kg, motsvarande en tjänstevikt av omkring 9 000 kg, ca 8 800 kr., medan skatten för en släpvagn med samma totalvikt är endast 1 800 kr. Denna skattemässiga favorisering av de tyngre släpvagnarna är enligt min mening inte bara omotiverad utan också ägnad att snedvrیدا konkurrensförhållandena gentemot andra transportmedel. Eftersom det främst är de tunga släpfordonen som inte i erforderlig utsträckning bidrar till att lätta vägkostnaderna, bör ett större kostnadsansvar i första hand avkrävas trafiken med sådana fordon. Jag anser därför i nuvarande läge angeläget att genom påbyggnad av de nuvarande skatteklasserna höja skatten för de tyngre släpvagnarna. De nya skattesatserna bör utformas efter hittillsvarande principer och således bestämmas enligt en progressiv skala efter fordonets totalvikt.

I enlighet härmed föreslår jag, att antalet skatteklasser för släpvagnar

ökas från nuvarande nio till femton och att skattesatserna för släpvagnar med en totalvikt om minst 11 ton fastställs på sätt framgår av följande uppställning.

Totalvikt	Nuvarande skatt	Föreslagen skatt
11 men ej 14 ton	1 320 kr.	1 800 kr.
14 » » 17 »	1 800 »	2 520 »
17 » » 20 »	» »	3 240 »
20 » » 25 »	» »	3 960 »
25 » » 30 »	» »	5 400 »
30 » » 35 »	» »	6 840 »
35 » » 40 »	» »	8 280 »
40 ton eller mera	» »	9 720 »

Den föreslagna ändringen i fordonsbeskattningen kan beräknas tillföra staten ökade skatteintäkter för helt år räknat med ca 40 milj. kr.

De nya skattesatserna bör tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1970. Eftersom de skattskyldiga i stor utsträckning kan antas komma att begagna sig av de möjligheter till anstånd med betalning av skatten, som jag berört tidigare, kan hälften av de ökade skatteintäkterna beräknas inflyta under första halvåret 1970, dvs. under budgetåret 1969/70.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga inom finansdepartementet uppriktat förslag till *förordning om ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt.*

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson